

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 stycznia 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że M. G. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą:

1. nie podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu:

- od 6 października 2019 r. do 31 października 2019 r.;

2. podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu:

- od 4 czerwca 2007 r. do 30 czerwca 2009 r.;
- od 1 lipca 2009 r. do 10 kwietnia 2013 r.;
- od 1 maja 2013 r. do 30 czerwca 2013 r.;
- od 1 marca 2014 r. do 5 października 2019 r.;
- od 1 listopada 2019 r.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w dniu 4.12.2019 r. wnioskodawca wniósł o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za maj, czerwiec 2019 r.

W związku z powyższym ZUS przeprowadził analizę przebiegu skarżącego dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego i stwierdzono, że w 05,06/2019r. nie ustała ciągłość dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Składka za 05/2019r. została opłacona w terminie i w prawidłowej wysokości, natomiast w 06/2019r. wnioskodawca przebywał cały miesiąc na zasiłku chorobowym. W toku dalszej analizy oraz rozliczenia konta skarżącego organ rentowy stwierdził, że składka za 10/2019r. została opłacona po obowiązującym terminie płatności.

W ocenie organu rentowego podane przez odwołującego argumenty we wniosku z 4.12.2019 r. w świetle art. 14 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy nie są uzasadnionym przypadkiem, stanowiącym przesłankę do wyrażenia zgody na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe.

Jednocześnie jak wskazał ZUS z akt wnioskodawcy wynika, że wcześniej ubiegał się o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. Wynika z tego, że odwołujący był świadomy konsekwencji wynikających z niedotrzymania terminu płatności, a polegających na ustaniu z mocy prawa dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

Pismem z dnia 19.12.2019 r. ZUS poinformował wnioskodawcę, że nie została wyrażona zgoda na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za wskazany miesiąc.

Pismem z dnia 3.01.2020 r. wnioskodawca zwrócił się do ZUS z wnioskiem o wydanie decyzji o okresach podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Następnie pismem z 8.01.2020 r. został poinformowany o zakończeniu wszczętego na jego wniosek z dnia 3.01.2020 r. postępowania administracyjnego.

(decyzja – k. 15-16 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji w przedmiocie niepodlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 6 października 2019 roku do dnia 31 października 2019 roku wniósł M. G.. W uzasadnieniu swego stanowiska wskazał, że bieżące składki na ZUS płacił w terminie co potwierdzają tytuły i wpłaty kwot. Jednocześnie wskazał,

że będąc osobiście w działach ZUS w Ł., przy ulicy (...) został poinformowany, co zostało również potwierdzone w drodze rozmowy telefonicznej z pracownikiem ZUS, że uiszczane przez niego składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe są opłacane w terminie i w odpowiedniej wysokości.

(odwołanie – k. 3)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych przytaczając argumentację, jak w zaskarżonej decyzji. Jednocześnie wskazano, że wnioskodawca opłacił składkę za miesiąc październik 2019 roku po obowiązującym terminie płatności (termin upływał w dniu 12 listopada 2019 roku). Z kolei składka została ostatecznie zapłacona w dniu 2 grudnia 2019 roku. W ocenie organu rentowego skarżący nie wskazał żadnych okoliczności uzasadniających przywrócenie terminu do opłacenia składek. Co więcej wskazać należy, iż odwołującemu przywracano już termin do opłacenia składek. Ostatni raz miało to miejsce w 2015 roku, zatem wnioskodawca niewątpliwie znał zasady podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

(odpowiedź na odwołanie – k. 9-10)

Na rozprawie w dniu 29 grudnia 2020 roku wnioskodawca poparł odwołanie, zaś pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie.

(rozprawa z dnia 29 grudnia 2020 roku 00:16:25 – 00:19:00 – płyta CD – k. 25)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. G. prowadził działalność gospodarczą z siedzibą w Ł., ul (...) od dnia 4 czerwca 2007 roku do dnia 30 listopada 2020 roku.

(okoliczność bezsporna, a ponadto zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 29 grudnia 2020 roku e-protokół z rozprawy 00:14:48 – 00:16:13 – płyta CD - k. 25 w związku z e-protokół z rozprawy 00:02:02- 00:10:34)

Z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej wnioskodawca przystąpił do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia 4 czerwca 2007 roku do dnia 30 czerwca 2009 roku, od dnia 1 lipca 2009 roku do dnia 10 kwietnia 2013 roku, od dnia 1 maja 2013 roku do dnia 30 czerwca 2013 roku oraz od dnia 1 marca 2014 roku do nadal (data zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej: 30.11.2020 r.).

(okoliczność bezsporna)

Za okres od dnia 7 października 2019 roku do dnia 2 grudnia 2019 roku skarżący ubiegał się o wypłatę zasiłku chorobowego.

(okoliczność bezsporna)

Organ rentowy trzykrotnie wyraził zgodę na opłacanie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe przez skarżącego po terminie:

1. w dniu 13 lipca 2011 roku za miesiąc kwiecień 2011 roku;
2. w dniu 9 października 2014 roku za miesiąc sierpień 2014 roku;
3. w dniu 20 sierpnia 2015 roku za miesiąc kwiecień 2015 roku.

Natomiast pismem z dnia 29 października 2013 roku ZUS nie wyraził zgody za miesiąc lipiec 2013 roku. Po przywróceniu terminu wnioskodawca regulował składki na ubezpieczenia społeczne w terminie i w prawidłowej wysokości.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 7 listopada 2019 roku wnioskodawca opłacił składkę na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc październik 2019 roku jednak w niepełnej wysokości.

(raport rozliczeń należności płatnika – k. 8 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Wnioskodawca opłacił składkę za październik 2019 roku osobiście. Po otrzymaniu zawiadomienia, że składki opłacone zostały w niewłaściwej wysokości, skarżący udał się do ZUS. Na miejscu uzyskał informację, iż przelana została niewłaściwa kwota, w wyniku czego powstała niedopłata. Po tym fakcie skarżący niezwłocznie dokonał przelewu brakującej kwoty.

(zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 29 grudnia 2020 roku e-protokół z rozprawy 00:14:48 – 00:16:13 – płyta CD - k. 25 w związku z e-protokół z rozprawy 00:02:02- 00:10:34)

Odwołujący dwukrotnie dokonał przelewu celem opłacenia we właściwej wysokości składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za październik 2019 roku. Wynikało to z faktu, iż informację o tym jaką winien uiścić kwotę uzyskał najpierw od pracownika ZUS. Dopiero w następnej kolejności w drodze telefonicznej został poinformowany przez ZUS, iż na jego koncie wciąż widnieje niedopłata. Wnioskodawca kolejno dokonywał przelewów w dniach: 27 listopada 2019 roku, a następnie w dniu 2 grudnia 2019 roku opłacając tym samym składkę na dobrowolne ubezpieczenie za październik 2019 roku w pełnej wysokości.

(zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 29 grudnia 2020 roku e-protokół z rozprawy 00:14:48 – 00:16:13 – płyta CD - k. 25 w związku z e-protokół z rozprawy 00:11:14- 00:12:29, raport rozliczeń należności płatnika – k. 8 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 4 grudnia 2019 roku wnioskodawca zwrócił się do ZUS z wnioskiem o wyrażenie zgody na opłacenie składek po terminie na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za maj i czerwiec 2019 roku. W uzasadnieniu wskazano, że zaistniała sytuacja spowodowana była opóźnieniem w spłacie systemu ratalnego.

(wniosek – k. 1 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Organ rentowy po przeprowadzeniu analizy przebiegu wnioskodawcy dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego decyzją z dnia 19 grudnia 2019 roku poinformował odwołującego, iż zgoda na opłacenie składki za miesiąc październik 2019 roku po terminie nie została wyrażona. Jednocześnie wskazano, że w miesiącach maj i czerwiec 2019 roku nie ustała ciągłość dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

(pismo – k. 4-4 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 3 stycznia 2020 roku skarżący zwrócił się do ZUS z prośbą o wydanie decyzji dotyczącej okresów podlegania przez niego dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

(pismo – k. 5 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 8 stycznia 2020 roku ZUS poinformował wnioskodawcę o zakończeniu z urzędu postępowania administracyjnego, a wszczętego na jego wniosek w sprawie podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 6 października 2019 roku do dnia 31 października 2019 roku z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

(pismo – k. 7 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 24 stycznia 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wydał zaskarżoną decyzję.

(decyzja – k. 15-16 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 266 t.j.) osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

W myśl art. 8 ust. 6 pkt. 1 ustawy systemowej za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Według art. 11 ust. 2 w/w ustawy dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, wymienionym w art. 6 ust. 1 pkt. 5 ustawy.

W myśl art. 14 ust. 1 w/w objęcie dobrowolnie ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tymi ubezpieczeniami, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został zgłoszony. Objęcie dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku tylko wówczas, gdy zgłoszenie do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych zostanie dokonane w terminie określonym w art. 36 ust. 4 (w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia) (ust. 1a).

Jak stanowi ust. 2 wskazanego przepisu wskazuje, że ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe, o których mowa w ust. 1, ustają:

- 1) od dnia wskazanego we wniosku o wyłączenie z tych ubezpieczeń, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został złożony;
- 2) od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie - w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność i osób z nimi współpracujących, duchownych oraz osób wymienionych w art. 7; w uzasadnionych przypadkach Zakład, na wniosek ubezpieczonego, może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie, z zastrzeżeniem ust. 2a;
- 3) od dnia ustania tytułu podlegania tym ubezpieczeniom.

Objęcie dobrowolnymi ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi czy też dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym może nastąpić najwcześniej od dnia złożenia wniosku w tym zakresie (art. 14 ust. 1 u.s.u.s.).

W myśl art. 47 ust. 1 cyt. ustawy płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż:

- 1) do 10 dnia następnego miesiąca - dla osób fizycznych opłacających składkę wyłącznie za siebie;
- 2) do 5 dnia następnego miesiąca - dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- 3) do 15 dnia następnego miesiąca - dla pozostałych płatników.

Zgodnie z treścią cytowanego art. 14 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ustaje od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie. W pojęciu „nieopłacenie w terminie składki” mieszczą się natomiast trzy sytuacje: nieopłacenie w terminie w ogóle składki za dany miesiąc, opłacenie składki w niepełnej wysokości oraz opłacenie składki z przekroczeniem terminu (por. K. Dziwota, J. Wantoch-Rekowski, ustawa o systemie

ubezpieczeń społecznych. Komentarz, s. 111, por. też J. Wantoch-Rekowski, Glosa do wyr. SN z 17.5.2001 r., II UKN 363/00, PiP 2002, z. 5, s. 106, czy J. Jamroziak, Ubezpieczenie społeczne osób prowadzących działalność pozarolniczą, Sł. Prac. 1999, Nr 9, s. 17). W konsekwencji tych okoliczności ustanie ubezpieczenia następuje ex lege z pierwszym dniem miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki.

Osoba składająca wniosek o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym

i oczekująca świadczeń od organu rentowego, zobowiązana jest do opłacania składek na to ubezpieczenie w terminie i we właściwej wysokości (podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Warszawie III AUa 1514/99 OSA 2001/4/15).

Przymiotem wszelkich ubezpieczeń dobrowolnych jest to, że ubezpieczenie takie jest kontynuowane, jeżeli składki na to ubezpieczenie są opłacane w terminie i we właściwej wysokości. A zatem wnioskodawca zdając sobie z tego sprawę winien dokonywać wpłat składek w przewidzianym przepisami prawa terminie oraz w określonych przez przepisy wysokościach.

Jednakże w uzasadnionych przypadkach, mimo opóźnienia z zapłatą składki, Zakład Ubezpieczeń Społecznych może na wniosek zainteresowanego wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie, czyli uznać, że mimo nieopłacenia składki w terminie ubezpieczenie nie ustało.

W przypadku ustania ubezpieczenia ze względu na nieopłacenie składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność oraz z nimi współpracujące, duchowni oraz ubezpieczeni wymienieni w art. 7 ustawy systemowej i art. 10 tej ustawy mogą wystąpić z wnioskiem o dopuszczenie możliwości opłacenia składek po terminie z uwagi na nie posiadanie innych zadłużeń z tytułu składek wobec ZUS.

Brak zgody ZUS na opłacenie składek po terminie może być kontrolowany także przez sąd rozpoznający sprawę na skutek odwołania od decyzji ZUS. W takim przypadku sąd powinien zbadać termin opłacenia składek na dobrowolne ubezpieczenie oraz ewentualną zasadność odmowy wyrażenia przez organ rentowy zgody na opłacenie składek po terminie (por. uchw. SN z 8.1.2007 r., I UZP 6/06, OSN 2007, Nr 13-14, poz. 197, z glosą częściowo krytyczną J. J.).

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy nie wyraził wnioskodawcy zgody na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za październik 2019 roku. Konsekwencją niewyrażenia przez organ rentowy zgody na opłacenie składki po terminie jest skarżona decyzja stwierdzająca niepodleganie wnioskodawcy z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od dnia 6 października 2019 roku do dnia 31 października 2019 roku.

W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle poczynionych w sprawie i niespornych ustaleń, negatywna decyzja organu rentowego w przedmiocie wniosku ubezpieczonego o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe była nieuzasadniona.

Bezsporną w niniejszej sprawie była okoliczność, że wnioskodawca uiścił składkę na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc październik 2019 roku, w terminie, ale w niepełnej wysokości, co było skutkiem pomyłki. Wskazać należy, iż skarżący po otrzymaniu informacji od organu rentowego, że składki zostały opłacone w niewłaściwej wysokości udał się do ZUS, aby wyjaśnić zaistniałą sytuację. W rezultacie odwołujący celem opłacenia składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za październik 2019 roku dokonał dwukrotnie przelewu, co było spowodowane uzyskaniem niewłaściwej informacji od pracownika ZUS o wysokości składki, którą winien uiścić.

W ocenie Sądu decyzja organu rentowego w przedmiocie odmowy przywrócenia terminu do opłacenia składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe była nieprawidłowa.

Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie należało wydać decyzję pozytywną, gdyż zaistniały okoliczności uzasadniające przywrócenie terminu skarżącemu do opłacenia składki za październik 2019 roku.

Podkreślenia wymaga także, iż z ustaleń faktycznych wynika, że uchybienie terminowi opłacenia składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za październik 2019 roku nie wynikało ze złej woli ubezpieczonego, chęci uchylenia się od płatności czy też braku należytej staranności w wywiązywaniu się z obowiązków płatnika, lecz jak już wskazano było spowodowane pomyłką. Nadto podkreślić należy, iż wnioskodawca miał wątpliwości co do należytego opłacenia składek za maj i czerwiec 2019 roku, które okazały się być prawidłowo opłacone. Świadczy to jedynie o swoistym zagubieniu odwołującego w prawidłowości rozliczeń z organem rentowym a nie o jego woli zaniechania ubezpieczenia.

Sąd w pełni podziela pogląd Sądu Apelacyjnego w Łodzi sformułowany w wyroku z dnia 28 czerwca 2013 roku, sygn. akt III AUa 1537/12 (LEX nr 1339373) zgodnie z którym Sąd Apelacyjny stwierdził, że ustawa z 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych w art. 14 ust. 2 pkt 2 posługuje się pojęciem uzasadnionego przypadku. Nie wymaga, aby był to przypadek szczególnie uzasadniony, czy aby były to wyjątkowe okoliczności. Nie uzależnia też wyrażenia zgody od braku winy po stronie wnioskodawcy. Ustawa wymaga jedynie, aby był to przypadek uzasadniony, czyli taki, który obiektywnie usprawiedliwia i tłumaczy dlaczego składka nie została zapłacona w terminie.

Przekładając powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, w ocenie Sądu stan faktyczny w niniejszej sprawie w całości wpisuje się w tezę powyżej cytowanego wyroku. Tutejszy sąd nie ma też wątpliwości, że działanie odwołującego się nie było spowodowane lekceważeniem obowiązków czy też nienależytą dbałością o własne interesy.

Dodać należy, iż zdaniem sądu, instytucja przywrócenia terminu powstała właśnie na potrzeby takich szczególnych, wyjątkowych sytuacji.

Tutejszy Sąd miał także na uwadze, że odwołującemu organ rentowy przywracał już termin do opłacenia składek, ostatni raz w 2015 roku.

W tym względzie, tutejszy sąd zgadza się w pełni z poglądem Sądu Apelacyjnego w Łodzi wyrażonym w uzasadnieniu do wskazanego już powyżej wyroku (III AUa 1537/12, LEX nr 1339373), a mianowicie nie jest trafne stanowisko ZUS, uzasadniające odmowę wyrażenia zgody na opłacenie składki po terminie tym, że wnioskodawca już miał wyrażoną zgodę na opłacenie po upływie terminu, albowiem przedmiotowy argument nie ma żadnego znaczenia, gdyż każdy wniosek musi być rozpatrzony przez ZUS indywidualnie w aspekcie przyczyn, które przekroczenie konkretnego terminu spowodowały. Słusznie Sąd Apelacyjny wskazał, że to, iż wcześniej ubezpieczona miała wyrażoną zgodę, mogło i pewnie wywołało u ubezpieczonej przeświadczenie, że i tym razem zgoda taka zostanie wyrażona, jeśli zaistniały uzasadnione okoliczności. Zatem odwoływanie się do tego, że wnioskodawczyni miała wcześniej udzieloną zgodę na opłacenie składki po terminie jest nieporozumieniem i w żaden sposób nie może uzasadniać odmowy wyrażenia zgody na opłacenie spornych składek po terminie.

W ocenie Sądu, powyższe okoliczności przemawiają za uznaniem, że odmowa wyrażenia wnioskodawcy zgody przez ZUS na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za październik 2019 roku nie była uzasadniona. A zatem wnioskodawca podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu także w okresie od dnia 6 października 2019 roku do dnia 31 października 2019 roku.

Tym samym, mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku, uznając odwołanie wnioskodawcy za zasadne.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS z aktami rentowymi.

4 II 2021 roku.